N°. 5753.

DE TIJD.

1859.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden franko p. p. *f* 6.00.

Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan "het Bureau van DE TIJD."

VRIJDAG 9 SEPTEMBER.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 8 September.

De toestand van den Kerkelijken Staat.

I.

Het dezer dagen in 't licht verschenen Nommer van *de Katholiek* behelst een belangrijk artikel over de tegenwoordige Napoleontische politiek ten aanzien van den Heiligen Stoel. De ongenoemde auteur veropenbaart zich dadelijk aan al wie een oogslag op deze beschouwingen werpt. Niemand toch buiten hem is in staat om het onderwerp, zoo diep opgevat, met zoo veel talent en klaarheid te ontvouwen. Hij had verslag van en lof aan een tweetal verdienstelijke geschriften te geven, die ter zake des Kerkelijken gebieds onlangs zijn in den handel gebragt (1). Ter gelegenheid daarvan is hij getreden in de zaak zelve, en, gelijk hij dat niet anders doen kan, heeft hij haar in het hart en in de diepst liggende wortelen aangetast en nagespeurd. Wij kunnen niet weerstaan aan de zucht om het artikel voor onze lezers over te nemen. Wij hadden eerst gedacht er eenige brokstukken uit te trekken, omdat het artikel voor de plaatsruimte, waarover wij kunnen beschikken, vrij lang is. Maar later zijn wij teruggedeinsd voor het bezwaar, dat wij een geheel zouden schenden, waarin alles zoo beknopt mogelijk aan elkander gezet is, dat het noodzakelijk verband der deelen niet korter te geven is, dan de auteur het zelf heeft gedaan. Wij plaatsen derhalve het stuk in zijn geheel. Wij voegen aan deze inleiding nog toe, dat wij nergens in den vreemde, zoo min in Duitschland als in Engeland, iets hebben ontmoet, dat in diepte van opvatting en grondigheid van betoog, bij dit stuk te vergelijken is. Het is daarom, dat wij het artikel van *de Katholiek* wenschen te brengen onder de oogen van lezers, die niet in het bezit zijn van het voortreffelijk maandschrift en verlangend zijn kennis te maken met al hetgeen de gewigtige quæstiën van den dag betreft. Men moge in meening van den auteur verschillen, men zal daarom niet nalaten voordeel te halen uit het licht, dat hij over den toestand verspreidt.

Men kan den openbaren toestand van Europa al niet beter kenschetsen dan door den heer Nuijens geschiedt, als hij zegt: "gewigtige gebeurtenissen zijn aanstaande. "Eene groote krisis der europesche maatschappij is ingegaan. Zij is, om zoo te zeggen, begonnen zich te "uiten met den H. Stoel tot een geschilpunt te stellen. "Hoelang zal die krisis duren? Dit weet God alleen! Men "bedenke echter dat jaren in het werk der Voorzienigheid ter "naauwernood zoo veel zijn als dagen; dat soms de gebeurtenissen schijnen stil te staan of rugwaarts te gaan, maar "desniettemin haren onveranderlijken loop vervolgen. Die "feiten ontspruiten uit de denkbeelden; de denkbeelden uit "het goede of kwade in den mensch. Vrijwillige onderwerping aan den wil van God — of de hoogmoed die "den mensch heeft ingefluisterd: *gij zult Gode gelijk* "*zijn*; tusschen deze beide heeft de mensch reeds moeten kiezen toen de dageraad der wereld aanbrak, en "tusschen beiden wordt thans nog de strijd gevoerd. De "vijand des menschelijken geslachts, die de rede tot "godinne verklaart, en de omverwerping van alle orde "begeert, omdat menschelijke orde eene flaauwe weerkaatsing is der goddelijke orde, begint zijne eischen te "stellen. Wat zal zijn *ultimatum* wezen? Wat dit ook "moge zijn, hoe lang het moge duren dat zij zich geheel en al openbaart, wat thans nog maar in den loop "der wereldgebeurtenissen, misschien wel tegen den wil "der werktuigen, wordt voorbereid, — dit is zeker: dat "eene groote worsteling aanstaande is, waarin de ideën "de groote raderen der beweging zullen zijn." (bl. 183).

Het is waar, ontegenzeggelijk waar, Christus heerscht, is de Koning der Koningen en zijn stedehouder staat aan 't hoofd der geschiedenis; dat zelf, "*dat de krisis zich uit, met den H. Stoel tot geschilpunt te stellen*," is daarvan een bewijs. De toestand des Pausen is de toestand der wereld.

Uit dien toestand volgt dan ook zeer duidelijk; dat wij een worsteling te gemoet gaan zoo omvattend en zoo diep, dat, daar de hartstogten zich tot idee gemaakt en als idee gevestigd hebben, het niet minder een strijd des geestes, dan van geweld zal zijn, en meer en meer de wereld zich in eene valsche Kerk schijnt te zullen vergaderen om de ware Kerk te bestrijden: voorspel van den laatsten strijd tusschen Christus en den Antichrist.

Terwijl de Katholieke Kerk meer dan ooit hare gehoorzaamheid, liefde en gehechtheid toont voor haar zigtbaar Hoofd, meer dan ooit hare krachten om dat middelpunt zamelt en ordent, en zij zich in alle opzigten gereed maakt tot den strijd, zien wij van den anderen kant de vorsten zich vereenen tegen den Heer en zijnen Gezalfde; zien we de streving der wereld, zich in zekere eenheid te vergaderen, en te strijden met hare soort van geloof, met opinie, met idee.

Voor wie oogen heeft en ze gebruiken wil, staat de Paus en zijn bestuur schuldeloos daar. Men zou slechts de onbepaaldheid, de tegenspraak, de tot in 't belagchelijk gaande uitsporigheid der beschuldigingen behoeven op te merken, en hoe valsch de beginselen zijn welke daarbij tot grond worden genomen, om zich te vergewissen waar het regt en waar het onregt is: maar de aanzienlijkste staatspersonen, wier stelling, wier eerlijke onpartijdigheid, wier bepaalde kennis het meeste gezag moet geven aan hun spreken, hebben gesproken. Hetzij van hun goevernement gelast, den toestand van den Kerkelijken Staat te onderzoeken, hetzij door het gewigt der zaak er toe aangedreven, hebben zij dat onderzoek bij herhaling ingesteld. De St. Aulaire, De Rayneval, de Courcelles, Lesseps hebben daarin den last van 't Fransch goevernement volbragt en de gunstigste getuigenissen voor 't Pauselijk bestuur afgelegd. Verschillende leden van 't Engelsch parlement, Maguire, Bowyer, Henry Wiston Baron hebben het bij dergelijke algemeene getuigenissen niet gelaten, maar in uitvoerige geschriften met feiten, ontegensprekelijke feiten hun gunstig oordeel over 't Pauselijk goevernement gestaafd. Gode zij dank, ook in ons Vaderland heeft het niet aan even bevoegde als bekwame verdedigers ontbroken. De *Tijd* heeft geene gelegenheid verzuimd, om door verkondiging der ware beginselen, door naauwkeurige voorstelling der feiten, door wederlegging der aangevoerde bewijzen, en men mag er bijvoegen, door ontmaskering der beschuldigers, aan de Kerk dienst te bewijzen, en ook in deze zaak de Katholieken aan zich te verpligten. Niet minder dankbaar zijn wij den heer Nuijens, die het op zich genomen heeft het Romeinsch bestuur van de zoo valschelijk opgeworpen blaam te zuiveren, en deze taak op zijne gewone, dat is voortreffelijke wijze volbragt heeft.

Na in zijne Inleiding den geest besproken te hebben, waarvan men in de beoordeeling van 't Pauselijk goevernement uitgaat, onderzoekt hij, welke beschuldigingen tegen dat goevernement worden ingebragt, wie alzoo de beschuldigers zijn, en eindelijk welke oorzaken de ontevredenheid der Italianen te weeg brengen. Daarmede heeft hij de zaak reeds van zoo vele en zoo gewigtige zijden in 't licht gesteld, dat een onbevooroordeeld lezer er genoegzamen grond in vinden zou om te beslissen, aan welke zijde waarheid en regt te vinden zijn. Maar hij gaat vervolgens die beschuldigingen bepaald onderzoeken en toetsen aan de feiten en beginselen.

"1. Men beschuldigt het wereldlijk bestuur des Pausen, omdat het bestaat;

"2. omdat het verdedigd wordt door vreemde legermagten;

"3. omdat het de administratie uitsluitend aan geestelijken zou toevertrouwen en het volk daarbij geheel "en al miskennen;

"4. omdat het eene verkeerde regtspleging zou handhaven, en met noodelooze gestrengheid te werk gaan;

"5. omdat het in verwarde financiële omstandigheden "verkeert;

"6. omdat het niet behoorlijk zou zorgen voor de "stoffelijke en

"7. voor de verstandelijke ontwikkeling van het volk "der Romeinsche Staten."

Zegevierend, niet met declamatiën, maar met feiten, met onbetwistbare getuigenissen en statistieken worden deze beschuldigingen wederlegd, en het pleit voor de regtvaardige zaak is daarmede zoo voldongen, dat alleen nimmer tot zwijgen te brengen kwade trouw, na van 't bondig geschrift te hebben kennis genomen, in de veroordeeling van 't Romeinsche bestuur kan volharden.

Wij bevelen derhalve het geschrift van den heer Nuijens onzen lezers aan als een nuttig, heilzaam, voor onze dagen hoogst geschikt werk, ofschoon het ook later tot historiesch gedenkschrift, en ter beoordeeling van tijd en gebeurtenissen zal blijven dienen.

Nog hebben we melding te maken van een vlugschrift, welke verspreiding we insgelijks wenschen te bevorderen: *Verdediging van het tijdelijk bestuur des Pauses* uit het Italiaansch, door een R. K. Priester. Schoon het meer bepaald tegen eenige beweringen van Lord Derby en d'Israëli, en de beruchte brochure van De la Guéronière gerigt is, zijn ook daarin de voornaamste beschuldigingen tegen het Pauselijk bestuur en de wederleggingen dezer te vinden. Bijzonder vereenigen we ons met de aanmerkingen die op het code Napoléon gemaakt worden; en houden ons overtuigd, der goede zaak en onzen lezers dienst te doen, met hun dit vlugschrift ten dringendst aan te bevelen.

De overtuiging der Katholieken is dus wel gevestigd. Vergeten we daarbij niet te herinneren aan de betuigingen door den Paus zelven zoo nadrukkelijk, zoo openbaar en plegtig gedaan. Men behoeft niet Katholiek te zijn om daaraan de meeste waarde te hechten. Waar meer dan te Rome zal kennis van den mensch, van de wereld, van gebieden en besturen gevonden worden? Waar zal men vaderlijker, zachter, zorgzamer regering verwachten? Dat vreemde legers hem tegen een van buiten aangestookt en bestierd oproer zijn komen beschermen, zal toch wel geen blijk zijn, dat hij zijn bestuur poogt te vestigen op geweld en onderdrukking.

De minister van Binnenlandsche Zaken, in aanmerking nemende, dat de Rijkstelegraafdienst weldra eene verdere uitbreiding van het personeel, op de kantoren werkzaam zal vorderen, brengt ter kennis van de belanghebbenden: 1°. Tot opleiding en oefening van telegrafisten voor de dienst van den Rijkstelegraaf wordt na vergelijkend onderzoek, een aantal van hoogstens twintig leerlingen toegelaten, om op nader aan te wijzen plaatsen onderrigt te ontvangen. 2°. De leerlingen ontvangen eene bezolding van *f* 1 daags, en kunnen, na voldoende blijken van geschiktheid gegeven te hebben, dingen naar de betrekking van telegrafist der 3e klasse op eene jaarwedde van *f* 800. 3°. Voor een vergelijkend onderzoek om als leerling te worden toegelaten, moet men zich vóór of uiterlijk op den 15n Nov. 1859 bij het Departement van Binnenlandsche Zaken hebben aangemeld.

In eenige bladen is gemeld, dat het kamp te Millingen met den 1n dezer zoude zijn opgebroken. Dit berigt is onjuist, daar eerst heden uit die legerplaats naar hun garnizoen Leeuwarden terugkeeren de tirailleur-kompagnien van het 8e reg. infanterie en wel die van het 2e en 4e batt., welke ingevolge Zr. Ms. besluit van den 17n Maart ll. N°. 66, tot den 1n Oktober aldaar zouden moeten verblijven. Dit geschiedt doordien er te Leeuwarden groot gebrek is aan dienstdoende manschappen ten gevolge der bij het garnizoen heerschende ziekte. De overige tirailleur-kompanjiën van het 1e batt. van het 5e reg. infanterie en die van het 1e en 3e batt. van het 7e reg. infanterie, zullen nog in gemelde legerplaats verblijven.

Den 11n Okt. zal, ten behoeve der militaire hospitalen te Amsterdam, 's Gravenhage, Utrecht, Bergen-op-Zoom, Vlissingen en Maastricht de openbare aanbesteding plaats hebben van de navolgende levensmiddelen en andere benoodigdheden voor gemelde hospitalen, als van: Vleesch, wit brood, rijst, gort, boter, zout, groene zeep, kaarsen en patentolie bij het Ned. pond; roode wijn, bier-azijn en bier bij de Ned. kan, alsmede steenkolen en turf en de benoodigde hoeveelheid aardappelen, waarvan de levering zal beginnen den 1 Nov. a. s. en eindigen 15 Julij 1860 terwijl de levering der overige artikelen een aanvang zal nemen den 1 Jan. 1860 en eindigen den 31 Dec. van dat jaar.

---

(1) Ook aan *de Tijd* geeft hij in 't voorbijgaande een warm blijk van belangstelling, waaraan wij niet ongevoelig zijn, en waarvoor wij hem dank zeggen.

Gisteren is H. M. de Koningin-moeder met HDs. gevolg, van haren buitenlandsche reis te Soestdijk teruggekeerd.

Thans ziet het licht het verslag aan den Koning over den toestand der telegrafen in Nederland over 1858. Daaruit blijkt, dat de lijnen en kantoren der Duitsch-Oostenrijksche telegraafvereeniging op den 1n Januarij 1859 gezamenlijk bedroegen 24.115.7 lengte in kilometers, en 425 kantoren. De gezamenlijke lengte der Nederlandsche telegraaflijnen bedroeg op 1 Januarij 1859 1,1006. Op de Nederlandsche kantoren bevond zich aan personeel en toestellen, op den 1 Jan. 1859 in dienst: 80 toestellen; 148 ambtenaren en 45 bestellers. De Nederlandsche telegraaflijnen waren met 2,517 binnen- en buitenlandsche kantoren in verbinding. In 1858 zijn overgebragt 263,777 berigten, waarvan de opbrengst was ƒ 234,070,23. Van 121 der 263,777 berigten, die langs de Nederlandsche lijnen werden overgebragt, zijn, wegens begane feilen, de kosten terugbetaald. Door de Hollandsche spoorwegmaatschappij zijn in 1858 overgebragt 12,076 berigten, en door de Nederlandsche telegraafmaatschappij 11,090 berigten. Het kantoor der internationale telegraafmaatschappij heeft in 1858 naar Groot-Brittanje in Ierland verzonden 6188 berigten, en uit Groot-Brittanje en Ierland ontvangen 7646 Door de Rotterdamsche telegraafmaatschappij zijn in 1858 overgebragt 7273 berigten.

Op aanvrage van heeren parnassijns der Nederlandsche Israëlitische hoofdsynagoge te 's Hage, is door het departement van Oorlog aan de chefs der verschillende legerkorpsen de magtiging verstrekt, om aan de Israëlitische militairen een verlof te verleenen van af den 26n dezer maand tot en met den 25n Oktober daaraanvolgende, ten einde de feesten, in gemeld tijdvak invallende, ten hunnent te kunnen vieren.

Ter kaasmarkt van gisteren waren de prijzen als volgt: Goudsche ƒ 18 a ƒ 19; idem geschept ƒ 10 a ƒ 12.

De prijzen van het Vee, besteed ter markt van gisteren, waren als volgt: Kalveren, 1ste kwal. ƒ 40, ƒ 60; 2de kwal. ƒ 30, ƒ 50; 3de kwal. ƒ 25, ƒ 40. Schapen ƒ 22, ƒ 28. Varkens 38, 42 ct. het Ned. ℔.

Z. M. heeft eervol ontslagen: als gekommitteerde der Regering bij de Maatschappij van Weldadigheid, mr. Æ. baron Mackay: pensioen verleend aan de gewezen hoofdonderwijzers: R. de Vries, te Haarlem, ƒ 800; T. Schuitemaker, te Wieringerwaard, ƒ 450; W. Stolp, te Kwadijk, 342; en C. Driehuysen, te Wilnis, ƒ 333; J. T. van Schermbeek, wed. van dr. C. A. Bergsma, in leven hoogleeraar in de wis- en natuurkundige fakulteit aan de hoogeschool te Utrecht, ƒ 1000.

KAMP BIJ ZEIST, 5 Sept. Heden morgen van 9 tot 12 uur hebben de troepen per brigade gemanœuvreerd; bij iedere brigade waren ingedeeld een batterij artillerie, 2 eskadrons kavallerie en eene sektie rijdende artillerie.

— 6 Sept. Heden is een voorname tak van de velddienst beoefend.

De 2e brigade, met twee eskadrons kavallerie marcheerde om 9 uur naar Oud-Leusden, en beschouwde zich däar als de voorhoede van een groot vijandelijk legerkorps; zette aldaar in een gunstig gekozen stelling hare voorposten uit, zoodanig, dat zij het front van het achter zich bevindende legerkamp, volgens alle regelen der krijgskunst, dekte.

De 1e brigade insgelijks met twee eskadrons, marcheerde een uur later uit het centrum van het kamp, met last zich tegenover het vijandelijk leger op te stellen, nadat de stelling des vijands behoorlijk zou zijn verkend. Ons leger werd hierbij beschouwd als achter den Utrechtschen straatweg te bivakeren, met het doel om, na voorzegde maatregelen te hebben genomen, den vijand in zijne pozitie bij Oud-Leusden aan te vallen.

Toen voorzegde stellingen waren gekozen, nam de opperbevelhebber der vereenigde troepen een en ander in oogenschouw en na alles volgens het beoogde doel bevonden te hebben, rukten de troepen naar het centrum van ons kamp en verder naar hunne tenten terug.

LEEUWARDEN, 7 Sept. Thans is door Z. M. bepaald, dat de twee eskadrons van het 4e reg. dragonders, te dezer stede in garnizoen, naar 's Hertogenbosch zullen worden verplaatst, zullende dat eskadron, dat van hier in de legerplaats te Zeist gestationneerd is, den 15n dezer maand (tijdstip dat alle troepen van daar in hunne respektieve garnizoenen zullen terugkeeren) onmiddellijk naar zijne nieuwe standplaats 's Hertogenbosch vertrekken.

HELDER, 7 Sept. Te Nieuwe-Diep heeft eergisteren avond het volgende afschuwelijk voorval plaats gehad: Twee matrozen, aan boord van het Nederlandsche schip *Willem de Klerck*, van Oost-Indië even te voren in Texel binnengekomen, kregen uit ouden wrok gedurende de reis, op nieuw oneenigheid met elkander, die zoo hevig liep, dat de eén den ander niet minder dan veertien min of meer gevaarlijke messteken toebragt, met een daartoe opzettelijk door hem geslepen mes. De gewonde werd buiten kennis naar het marine-hospitaal vervoerd, en zonder bijkomende omstandigheden is er eenige hoop op behoud van zijn leven. De dader, onder zijne makkers voor een zeer gevaarlijk persoon bekend, is in verzekerde bewaring genomen en zal zijne afschuwelijke handelwijze zeker zwaar moeten boeten.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 7 Sept. Nopens de uitkomst der konferentie te Saint-Sauveur tusschen Keizer Napoleon en den Oostenrijksche ambassadeur, is niets met zekerheid bekend. Men zeide gisteren, dat de pogingen van dien ambassadeur geheel mislukt waren, om den Keizer er toe te bewegen de Italiaansche zaken te regelen zonder Europa en vooral zonder Sardinië er aan te doen deel nemen, en bij zeer ontevreden over zijne reis was teruggekeerd. Men moet evenwel aan dat gerucht weinig geloof hechten, zelfs wanneer het eenigen grond had; immers, Richard von Metternich behoort tot eene te goede school, om in zulke gewigtige zaken den door hem ontvangen indruk niet te kunnen verbergen. Van andere zijden wordt beweerd, dat de Oostenrijksche ambassadeur voor zijn vorst een nieuwe zamenkomst met Napoleon III verzocht had. Uit Bern ontvangen brieven schijnen aan die bewering waarde te geven, want er wordt in gelezen, dat het kasteel van Arenenberg, het eigendom der familie Napoleon, voor de reizigers gesloten is, uithoofde der toebereidselen, die, naar gezegd wordt, gemaakt worden ter ontvangst der Keizers van Frankrijk en Oostenrijk.

Wat er van deze geruchten zijn moge, stellig is het dat prins von Metternich te Saint Sauveur volmaakt goed ontvangen is, en er zijn verblijf zou verlengd hebben, indien hij niet tegenwoordig had moeten zijn bij de gisteren ten twee ure aan het ministerie van Buitenlandsche Zaken gehoudene konferentie, gepresideerd door graaf Walewski, en wel ter regeling der Donauquæstie. In die konferentie is akte genomen van de verklaring der Porte, die bij uitzondering aan prins Couza de dubbele magtsbekleeding verleent. Na de akte, daarvan opgemaakt, te hebben onderteekend, welke voorloopig aan het drama der Oostersche quæstie een einde maakt, is prins Metternich gisteren avond naar Weenen vertrokken, om persoonlijk van den uitslag zijner reis naar Saint Sauveur aan het Weener hof kennis te geven.

— De werkzaamheden der konferetie te Zurich zijn voorloopig gestaakt, tot de zaken tusschen Napoleon en prins Metternich afgehandeld zijn.

— Uithoofde van de zamenkomst des Keizers met den Koning der Belgen zal de terugkomst van den eersten te Parijs worden uitgesteld, aangezien beide vorsten den 10 of 11 dezer maand elkander te Biaritz zullen ontmoeten.

— De *Pays* deelt, op grond van berigten uit Weenen, mede, dat de door de dagbladen openbaar gemaakte brieven van den hertog van Modena officieel voor valsch zijn verklaard.

— De minister van Binnenlandsche Zaken heeft aan de prefekten eene cirkulaire gerigt, om de amnestie ten spoedigste te doen uitvoeren. De staatsgevangenen moeten onmiddellijk vrijgelaten en van het noodige reisgeld voorzien worden.

— Men verwacht in de volgende week een werk van maarschalk Niel over den oorlog in Italië.

— Uit Bern schrijft men over Poniatowsky, den gezant van Keizer Napoleon in Midden-Italie, die ten gunste van de herstelling der vorsten werkt, het volgende:

„Te Florence begint men sterk op de herstelling der groothertogen aan te dringen. Prins Poniatowsky wordt met adressen van de voorstanders der restauratie overstelpt. Intusschen ontvangt hij ook geschriften van geheel anderen aard, namelijk rekeningen. Gedurende den tijd, dat hij voormaals gezant te Florence was, heeft hij schulden gemaakt, welke men nu betaald wenscht."

— Als eene kleine bijdrage tot de geschiedenis van den veldtogt in Italie maakt de *Avenir* nog melding van de wonderlijke wijze op welke de graven de la Rochefoucauld en Arthur Talon aan een schijnbaar onvermijdelijken dood ontsnapt zijn. Eerstgenoemde was namelijk van zoo nabij met een vijandelijk ruiter in aanraking geweest, dat deze hem den loop van het pistool bij het afvuren letterlijk tegen het voorhoofd had gedrukt. En toch was de kogel, ten gevolge van een dier onverklaarbare uitwerkselen, welke men soms bij de behandeling der vuurwapenen opmerkt, slechts door zijne policiemuts gegaan. Wat graaf Talon betreft, deze was er op eene nog zonderlinger wijze afgekomen. Aan het hoofd zijner kompanjie een vijandelijk carré binnengedrongen, werd hij daar begroet met eene lading kogels, waarvan hem geen enkele trof, ofschoon zijn paard oogenblikkelijk onder hem nederstortte. Bij het opstaan wordt hem de policiemuts door een sabel in tweeën gekloofd, terwijl een tweede houw hem zeker de hersens zou hebben verbrijzeld, indien niet op hetzelfde oogenblik, door het hevig gedrang, de hand van zijn aanvaller zoodanig was afgeweerd, dat hem slechts het plat van den sabel even langs het hoofd ging. Tegelijkertijd evenwel zet hem een dragonder den loop eener karabijn op den wang, doch .... het schot weigert! Een oogenblik later krijgt de graaf zulk een hevigen bajonnetsteek in de ribben, dat zijn aanvaller niet anders dacht, of hij had hem letterlijk doorstoken. Tot zijne niet geringe verbazing ziet hij hem evenwel opstaan, alsof er niets gebeurd ware en werkelijk was de graaf ook ongedeerd gebleven. Dit laatste heeft zich naderhand aldus opgelost. Tijdens den veldtogt in de Krim beklaagde zich de graaf in het bijzijn van een paar manschappen, dat hij het glas van zijn horologie had gebroken en nu nergens gelegenheid zag, om dit te laten repareren. Een zijner onderhoorigen, horologiemaker van beroep, vertelde daarop, dat hij toevallig een paar kleine werktuigen uit zijn atelier bij zich had, en zich in staat achtte, om daarmede een twee franksstuk zoodanig te bewerken, dat het als een glas op het horologie zou sluiten. De graaf nam hiermede genoegen en een paar uren later was de reparatie gelukkig volbragt. De graaf liet bij zijne terugkomst in Frankrijk, als eene aardigheid, het horologie zoo blijven en droeg het ook nog zoo in den slag bij Solferino, waarbij het, in het bovengenoemd geval, een middel tot zijn behoud was. De bajonet namelijk, hoe juist gemikt en hoe krachtig bestuurd, was wel door het horologie gegaan, maar verder op het harde goud afgestooten, zonder eenig ander letsel te veroorzaken. Graaf Talon had daarom volkomen gelijk met te verklaren, dat voorzeker weinig menschen ooit hunne geldswaarde zoo gelukkig hadden geplaatst als hij.

— Uit Turijn wordt aan den *Union*, dd. 2 Sept geschreven:

„Berigten uit Toskane melden, dat een reaktie op groote schaal wordt voorbereid. Te Florence is een adres aan den Keizer der Franschen in omloop en vindt vele onderteekenaars vooral bij de burgerklasse. Tengevolge der revolutie, die bijna vijf maanden geduurd heeft, is het volk van arbeid en hulpmiddelen beroofd; de militaire benden, de nieuw aan het bewind gekomenen, hun vrienden, de vrienden dezer vrienden alle willen van den maaltijd van het schrale Toskaansche budget genieten en daarvan is eene gestadige verkwisting het gevolg.

„Vele handelaren, werklieden, dienstbaren ijlen toe om het adres te onderteekenen en een aantal jongelieden, waarbij zich agenten van het goevernement voegen, trachten hen door beloften of bedreigingen daarvan af te houden, en gelukt hun dat niet, dan vervolgt men hen met uitjouwingen en geschimp. De naam van den senator Poniatowski, die van Florence afwezig is, is het vloekwoord van de aanhechtingspartij geworden; allerlei geruchten worden nopens hem verspreid: men zegt, dat hij een door Oostenrijk bezoldigd agent is, een uit Parijs gekomen zamenzweerder, om een nederlaag van zijn Keizer te dekken.

„Bij het berigt dat een deputatie naar Turijn zou vertrekken, om den wensch der Toskaansche vergadering over te brengen, verdrong zich een menigte schreeuwers op de straten en men hoorde duidelijke stemmen, die zeiden: „men wil ons verkoopen!" Alom heerscht gisting en de afwezendheid van den heer Poniatowski voorspelt weinig goeds. Men verneemt, dat de woelzieke regimenten zich ontbinden en verspreiden; van een leger, dat men vroeger op 12500 man schatte, zijn er slechts 3000 over. Dezelfde dingen gebeuren in Modena onder het diktatorschap van Farini; geld ontbreekt; de soldaten die Garibaldi niet kan betalen, morren tegen hunne oversten en tegen den diktator, die geen geld kan maken."

— De *Courrier de Dimanche* verklaart waarom het Piëmonteesche goevernement gedwongen is het diktatorschap te behouden en zegt:

„De buitengewone toestand van Piëmont moet niet uit het oog worden verloren; de bij de bevolking heerschende ontevredenheid ter zake der vredesvoorwaarden zou slechts in de dagbladen moeten uitbarsten om onmiddellijk angstbarend te worden door zich binnenlands uit te breiden en buitenslands de gevoeligheid te prikkelen. ...

„Het diktatorschap zou volstrekt onmogelijk zijn indien de Piëmontesche pers geheel vrij ware.

„Het willekeurige waaraan zij onderworpen is, is ongetwijfeld een ernstige zaak, hoewel geen liberaal blad door een strengen maatregel getroffen is geworden."

— Er zijn te Marseille tijdingen ontvangen uit Konstantinopel, loopende tot 31 Augustus. Daaruit blijkt dat op Kandia onlusten zijn uitgebroken, ten gevolge van het innen der belastingen. De Grieken hebben daarbij vijf ontvangers gewond en vermoord. Twee bataljons troepen zijn derwaarts gezonden, die de hoofdschuldigen gearresteerd hebben. Daarna heeft de Porte nog 3000 man derwaarts willen zenden; daar echter de

staat van zaken aldaar een meer geruststellend aanzien verkregen had, is het zenden van troepen gestaakt.

De Fransche regering heeft door middel van den telegraaf doen weten, dat zij hare toestemming gegeven had tot de schikking betreffende de Donau-vorstendommen. Aan prins Couza zullen twee firmans verleend worden.

De deputatie uit Circassie is te Konstantinopel aangekomen. Zij is voorgesteld geworden aan de gezanten van Frankrijk, Engeland, Oostenrijk en de Vereenigde Staten. Zij is gekomen met het doel om regt te eischen tegen de invallen der Russen. Zij heeft voorts in last te verklaren, dat geheel Circassie zich onderwerpt, indien Turkije de zaak der Circassiers verlaat.

"Rusland zet ijverig de werkzaamheden aan den spoorweg van Moscou naar Tiflis en van Tiffis naar Poti, in den Kaukazus, voort.

ENGELAND.

LONDEN, 7 Sept. Naar een algemeene korrespondentie zegt, zou het kabinet aan Frankrijk en Oostenrijk de bijeenroeping van een Europeesch kongres hebben voorgesteld ter regeling der Italiaansche quæstie; de grondslag der beraadslagingen van de groote mogendheden zou de verpligting opleggen om niet gewapenderhand tusschen beide te treden. Dit berigt verdient bevestiging.

— Engeland, door den vrede van Villafranca verbijsterd, begunstigt zooveel het vermag, de inlijving der hertogdommen bij Piëmont en de Britsche pers is bijna eenparig in hare bewondering van het gedrag der Italianen, die tegen hunne wettige vorsten in oproer zijn. Toch is die eenstemmigheid niet algemeen; niet iedereen praat den *Morning Post* na; de *Times* begint zijne vrienden in Italië den rug toe te keeren, en de *John Bull* bevat over het vraagstuk der hertogdommen een artikel, waaruit blijkt, dat de Engelschen zich nopens den waren toestand niet laten misleiden, en weten waaraan men zich te houden heeft ten opzigte der treffende eenparigheid van volkswil en van den revolutionnairen arbeid, waarmede men zich aan gene zijde der Alpen sinds lang bezig houdt.

Het artikel luidt als volgt:

„Het Italiaansche vraagstuk behoudt voortdurend zijn raadselachtig karakter. De vergaderingen, welke bijeengeroepen zijn om over het lot der troonen van Toskane en Modena te beschikken, hebben verklaard, dat zij aan hare erfelijke eigenaren ontnomen moeten worden, en zij hebben, zonder eenige tegenkanting, tot de aanhechting bij Piëmont besloten. Voorzeker is het niet te verwonderen, dat in de anti-Oostenrijksche koorts, welke Italië beheerscht, eene meerderheid voor de inlijving verkregen is. Maar de eenparigheid maakt het verschijnsel zeer raadselachtig. Heeft het wettige bewind dan geen enkelen aanhanger in Toskane? Zijn er geen republikeinen? Bestaat er dan in dien ouden Europeschen Staat volstrekt geen afkeer tegen het verlies zijner onafhankelijkheid, door onderwerping aan Sardinië? De hertog van Modena heeft inderdaad geheel op Oostenrijk gesteund; maar met den groothertog van Toskane was dit het geval niet. Leopold II was door zijne onderdanen, vooral door de talrijke klasse der minder gegoeden, bemind.

„De ijverigste voorstanders der aanhechting herkennen, dat het binnenlandsch bestuur van Leopold zijnen onderdanen geene reden tot klagen gaf, en het is zeker dat tegenwoordig onder de honderd Toskaners niet één weet, waarom de vergadering, welke gezegd wordt in hunnen naam te handelen, het Huis van Lotharingen vervallen verklaard heeft. Hetzelfde moet van Parma gezegd worden.

„Ontegenzeggelijk is een bijzondere invloed werkzaam geweest om deze zoo buitengewone uitkomsten te verkrijgen. De vraag, wie er belang bij heeft, geeft eene eerste verklaring van het raadsel; want aangezien Piëmont met de beweging bevoordeeld wordt, moeten wij vermoeden, dat er kuiperijen gesmeed zijn ten gunste van het hof van Turijn. Het is zeer wel bekend wat met de weerstrevende hedendaagsche Toskaners kan uitgerigt worden. Maar welke die afkeer ook zijn moge, verklaart hij toch niet, hoe het komt dat er niet ten minste eene minderheid is, welke zich op de eene of andere wijze voor de Toskaansche onafhankelijkheid verklaart. Wij kunnen geen sleutel tot dit raadsel vinden dan in de zonderbare betrekkingen, welke tusschen de Piëmontesche en de roode partij schijnen te bestaan.

„De laatste heeft plotseling hare taktiek veranderd en zich aan de inlijvingspartij aangesloten. Farini is zoowel te Modena als te Parma op den vertrouwelijksten voet met de invloedrijkste voorstanders der roode republiek. In laatstgenoemde stad heeft men openlijk proklamatie's aangeplakt, waarin ieder met den dolk bedreigd wordt, die op eenige wijze de herstelling van den wettigen vorst zou durven begunstigen. Er valt niet aan te twijfelen, of de agenten van Viktor Emmanuel hebben alle pogingen aangewend, om de geheime genootschappen voor de Piëmontesche zaak te winnen, zoodat de vrees voor den dolk alle vrijheid van meening in de hertogdommen verlamd en die geheimzinnige eenparigheid voortgebragt heeft, welke in de tegenwoordige omstandigheden zoo weinig natuurlijks bezit.

„Hebben diezelfde rooden, vroeger de ergste vijanden van Viktor Emmanuel, zich eensklaps door Piëmont laten medesleepen? Slechts kort geleden vaardigde Mazzini een woedenden brief uit, waarin Viktor Emmanuel aan de kaak werd gesteld, alsof het den Paus of Frans Jozef gold. De staatkundigen te Turijn en de sluipmoorders der geheime genootschappen hebben inderdaad verschillende bedoelingen; maar het is gemakkelijk te begrijpen dat zij er voor het tegenwoordige belang bij hebben denzelfden weg op te gaan. Het ontwerp van Italiaansche nationaliteit, te Villefranca opgesteld, is zoowel eene hinderpaal voor de eenen als voor de anderen: zij verlangen niet dat Italië eene natie worde. De Italiaansche Bond zou eene onmogelijkheid zijn, zoo hij slechts was zamengesteld uit Sardinië, Oostenrijk, den H. Stoel en Napels. Piëmont zou, door de aanhechting der hertogdommen, alleen als aanvallende magt in den Bond kunnen treden en door de anderen als vijandelijk beschouwd worden. Het is niet moeijelijk te voorzien wat uit zulk eene verkeerde zamenstelling zou voortvloeijen, en was de Bond eenmaal opgegeven, dan zouden de Rooden vrij spel hebben. Piëmont zou niet ophouden te beproeven het overige deel van Italië aan zich te hechten en de Rooden zouden met de onlusten hun voordeel doen om hunne plannen te doen slagen en welligt Sardinië-zelf te ondermijnen. Maar kan de Bond eenmaal tot stand gebragt worden, en elke Staat maakte er deel van met het doel om de wederkeerige regten te bewaken, dan zou de vereenigde stem van Italië magtig genoeg zijn, om zich aan de verschillende soevereiniteiten te doen verstaan en de vorsten konden zich op de geheele natie verlaten om de pogingen tot opstand hunner onderdanen te onderdrukken.

„Maar in het tegenwoordige verbond der Cavouristen met de giftmengers en sluikmoordenaars, kan men geen andere bedoeling ontwaren, dan het voornemen van Achab om zich van den wijngaard van Naboth meester te maken. Het is eene zamenspanning om de vervulling der bepalingen van Villafranca te verhinderen en de ontwikkeling der Italiaansche nationaliteit te beletten. Te Vilafranca zijn twee punten aangenomen: 1e dat Italië een Bond zoude vormen; 2e dat de bestaande regten, door de herstelling der verbannen vorsten, zouden geëerbiedigd worden.

„Zou Napoleon III dulden, dat zijne plannen op beide punten in duigen geworpen worden door schandelijke kuiperijen?"

— Aan den *Times* wordt uit Florence, dd. 31 Aug., geschreven: „Een aantal Piëmontesche agenten, die als agenten der Sardinische regering aangeduid worden, reizen thans in Midden-Italië. Onlangs was Michel Angelo Castelli hier, die als een der oudste vrienden en bruikbaarste handlangers van Cavour bekend staat. Gisteren kwam Brofferio, de befaamde redenaar van het Turijnsche parlement, en ieder oogenblik wordt een ander oud afgevaardigde, namelijk Valerio, verwacht. Buiten dezen wordt de komst van nog een Italiaan gemeldt namelijk Antonio Panizzi, van het Britsche muzeum. Ofschoon sinds lang in Engeland, blijft hij een ware Italiaan, en in weerwil der zware beproevingen en teleurstellingen, welke zijne vaderlandsliefde onderging, sinds hij in 1820 ter naauwernood den strop ontsnapte, kan hij, zoodra er van eene Italiaansche beweging sprake is, de verzoeking niet weerstaan, om zich in de waagschaal te stellen voor zijn vaderland."

Hetzelfde blad meldt verder:

„Volgens berigten uit Ancona komen daar dagelijks 40 à 50 Oostenrijkers als burgers gekleed binnen, die des anderen daags in Pauselijke uniform te voorschijn treden. Het schijnt dat de Paus reeds in het verlies der Romagna berust en de Legatiën als een vreemd land beschouwt, wijl in Pezaro een tolhuis opgerigt is en daar schatting voor in- en uitgaande goederen geheven wordt, als anders op de grenzen eens staats geschiedt.

— De markies Normanby is weder door een Italiaan, die zich verguisd meent, aangevallen. Buoncompagni verklaart in den *Morning Post*, dat het verhaal zijner werkzaamheden in Florence, door Lord Nord Normanby in het Hoogerhuis geschetst en 'twelk Lord Stratford de Redcliffe van gevoelen deed zijn, dat de heer Buoncompagni verdiende aan de galg te komen, uit valsche bronnen geput was. De ophitsende toespraak van het balkon gehouden, bestond uit eenige woorden, waarin hij de menigte voor elke gewelddaad waarschuwde. Op gelijke wijze was het gelegen met andere hem ten laste gelegde misdaden. Buoncompagni zegt voor een en ander zooveel oor- en ooggetuigen te hebben, dat hij op lord Normanby's woorden geen acht zou geslagen hebben, als die in Italië of in het Italiaansch gesproken waren. Maar wijl de markies voor een buitenlandsch publiek en tegen Britsche pairs gesproken heeft, oordeelt Buoncompagni, dat hij aan de eer zijns konings verschuldigd is tegen de beschuldigingen op te komen.

— De *Morning Post* verzekert, dat de Britsche regering officieel te Florence het berigt heeft doen tegenspreken, dat zij het herstel van den groothertog in zijn gezag zou hebben aanbevolen.

Hetzelfde blad bevat een zeer hevig artikel tegen hetgeen het noemt: de valsche geruchten door Prins Poniatowski en den markies de Ferrière verspreid.

— De *Great Eastern* heeft gisteren zonder eenig letsel de gevaarlijkste plaatsen van den Theems gepasseerd. Het schip ligt thans tusschen Greenwich en Woolwich.

— De goudzoekers van Cansas (Vereenigde Staten) hebben eene staatswet aangenomen, waarin het kiesregt tot de blanken beperkt wordt. Zeer rijke goudmijnen moeten weder ontdekt zijn.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 4 Sept. Uit Mannheim wordt gemeld, dat de tabakshandelaren en sigarenfabriekanten sedert eenige dagen in eene niet geringe opgewondenheid verkeeren, ten gevolge van het gerucht, dat professor Liebig een middel heeft ontdekt, waardoor aan den Paltser-tabak volkomen den smaak der echte Havana kan worden gegeven, en die noch door de bearbeiding, noch door het lang liggen weder verloren gaat. Voor deze bewering hebben reeds eerste kenners, die bereids fabriekaten van op deze wijze toebereiden tabak gezien en gerookt moeten hebben, weddingschappen aangeboden. Men voegt er bij, dat Liebig zijne uitvinding, voor eene aanzienlijke som, aan de Fransche regie heeft verkocht.

ITALIE.

ROME, 30 Aug. Brieven uit Bologna melden, dat men het landhuis van graaf Banzi, staatsraad Zijner Heiligheid, in den brand heeft gestoken. Die heer is op dit oogenblik te Napels. Ook te San Giovanni-in-Persichetto, een stedeke drie mijlen van Bologna gelegen, is de woning van een kanunnik in de asch gelegd. De brandstichters beletten de inwoners hulp te verleenen en de angstige burgemeester durfde de brandspuit niet doen aanrukken. Vooraf was de kanunnik reeds gevangen genomen en mishandeld; daarna mogt hij Bologna verlaten om te Rome een wijkplaats te zoeken. Elken morgen ziet men hier een menigte uitgewekenen van Bologna op het binnenplein van het postkantoor in afwachting van brieven, die algemeen den grootsten schrik verkondigen en op de voorzigtigste wijze geschreven zijn. Men spreekt van niets anders dan van door het goevernement begane misbruiken, door de soldaten gepleegde gewelddadigheden en van schandelijke vervolgingen tegen de geestelijkheid.

BOLOGNA, 5 Sept. De vergadering van vertegenwoordigers heeft, na in de vorige vergadering met 110 stemmen van de 117 den kommandeur Minghetti tot prezident dier vergadering te hebben benoemd, gisteren met algemeene stemmen een voorstel aangenomen, waarin de onbestaanbaarheid wordt uitgedrukt van de belangen der Romanesche bevolkingen, met de instandhouding in de Legatiën van het wereldlijk bestuur des Pausen. Vervolgens kwam een nieuw voorstel te berde, strekkende om aan Koning Viktor Emmanuel de aanhechting der Legatiën bij een, onder zijn gezag staand, koningrijk van Opper-Italië aan te bieden. Dat voorstel zal waarschijnlijk, zoo als het vorige, met eenparigheid van stemmen worden goedgekeurd.

BELGIE.

BRUSSEL, 7 Sept. De beerenkuil in den Zoölogischen tuin is het tooneel van een treurige gebeurtenis geweest. Maandag jl., een oogenblik vóór den aanvang van het koncert, stroomde de menigte naar die plaats om de wegneming bij te wonen van een lijk uit den vijver, voor de witte beeren bestemd, 'tgeen niet zonder moeite en gevaar kon worden uitgevoerd. Het lijk was dat van een der twee bewoners der poolkringen, die eensklaps gestorven was, en nopens welke gebeurtenis duizenderlei geruchten in omloop zijn.

Een geleerde schrijft het sterfgeval toe aan een hersenontsteking of beroerte, door slechte spijsvertering veroorzaakt. Die verklaring had eenigen grond, aangezien de ontelbare menigte broodjes, *pistolets* geheeten, aan beide beeren gegeven door de vele deelnemers aan een pleiziertrein, die Vrijdags te voren van Amsterdam was aangekomen; doch anderzijds is 't bekend dat de ijsbeeren een rekbare maag hebben en volkomen goed een koud bad voor, bij en na hun maaltijd doorstaan.

Anderen beweren dat van 't dier bij een sprong van zijn rots een wervelbeen van de ruggestreng is gebroken, of zooals men gewoon is te zeggen, het de ribben heeft gebroken. Verscheidene evenwel wilden het ongeluk aan kwaadwilligheid geweten hebben. Een ooggetuige ging zelfs verder, en bevestigde, dat het 't gevolg eener misdaad, van een broedermoord was. Ziehier hoe hij de gebeurtenis verklaarde:

Men had van het balkon een broodje geworpen; beide beeren waren gelijktijdig van de rots gesprongen om hun prooi te grijpen. Een oogenblik waren zij onder water verdwenen, en weder boven komende was de een een lijk, en gaf niet het minste levensteeken.

Gewoonlijk, zooals men had opgemerkt, hield de eene beer, wanneer de grootste te water ging om zijne prooi te grijpen, zich voorzigtig ter zijde, zich tevreden stel-

leeuw eene krachtige gebrom te slaken. Dikmaals schijnt hij evenwel meer nijden dan voorzigtigheid te hebben betoond en is daarvoor vreeselijk gestraft geworden: de sterkere broeder in zijne forsche armen zijn vermetelen mededinger klemmende, omhelsde hem — zoo als Nero Brittanicus — en toen hij hem losliet ontzonk hem een levenloos ligchaam.

Deze lezing schijnt velen de geloofwaardigste, hoewel zij in 't geheel niet voor de zedelijkheid der witte beeren pleit.

STADSNIEUWS.

239ste Staats-Loterij. (Prijzen van *f* 1000 en daarboven.) 5de Klasse, 7de Lijst: No 17005 *f* 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 8 September.

BEVALLEN (5 Sept.): G. van Nifterik, geb. de Cock, D.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		7 SEPT. 4½ u.		gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.	107	a	
Nederl. Bank	4 "			
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	64 13/16	64⅞	
Dito Dito	3 "	77 13/16		
Dito Dito	4 "	98 9/16	98⅝	
Amortis. Syndik.	3½ "			
Aand. Handel-Maatsch.	"	128¼	128½	
Oost-Ind. Leening	4 "			
Aand. Holl. Spoorweg.				
Leening idem	4½ pCt.			
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ "			
Maatschappij van Weld.	4 "			
België, Cert. Adm. B. bk.	2½ "			
Dito bij *Rothschild*	2½ "			
Frankrijk, Certifikaten	3 "			
Spanje, Obligatiën	1½ "	34	34⅛	34
Dito	3 "	45½		
Dito Binnenl.	3 "	43	43⅜	43
Amortisabele Schuld		11¼	12	11⅜
Bewijzen Coupon		4¾	4⅞	4¾
Crediet Instel. bij *Prost & Co.*				
Portugal, Obligatiën	3 pCt.	44 15/16	45	
Dito 1856	3 "	43½	43 9/16	
Dito Uitgestelde		30¾		
Rusl. Obl. bij *Hope en Co.*	5 pCt.	105½	105⅝	
Dito bij idem 1828/1829	5 "	102⅞		
Cert. bij idem 1831/1833	5 "			
Dito bij idem 1840	4 "	85¼		
Dito bij *Stieglitz*	4 "	85¼		
Dito Nieuwe	4 "			
Dito 5de Serie	5 "	91⅞	93	
Dito 1855, 6de Serie	5 "	101 9/16	101¾	101⅝
Dito adm. te Hamburg	5 "			
Dito dito te Londen	5 "	100½		
Dito dito dito	4½ "	96⅝		
Inschrijving in Assignat.	6 "	64¾		
Certifikaten van dito	6 "	65⅛	65¼	
Spoorweg Aktiën	5 "			
Polen, Aand. 1835, fl. 500	*f*			
Obligatiën	4 pCt.	80⅛		
Pruissen, Obligatiën	5 "	101⅜	101½	
Aandeelen 1854	3½ "			
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C.*	5 "			
Dito dito	4 "	54		
Dito Metalliek	5 "	58 5/16	58 11/16	58⅜
Dito Rente Amsterdam	5 "	75¾	76	75⅞
Dito Nationale 1854	5 "	62 5/16	62 15/16	62⅜
Dito dito	2½ "	30 11/16	30 13/16	30 11/16
Weener Bank-Aktiën	*f*	887		
Dito Aand. fl. 250, 1839	"			
Dito dito 250, 1854	4 pCt.			
Beijeren, Spoorweg Aandeelen				
Napels, Cert. bij *Lam. en B.*	5 "			
Dito bij *Rothschild*	5 "			
Denemarken, Oblig. te Lond.	5 "	98½		
Dito	3 "			
Braziliën, Geldl. 1824 v. £ 100	5 "	99¾		
Dito 1839 van £ 100	5 "			
Dito 1843 £ 100	4½ "			
Dito 1852	4½ "			
Dito 1858	4½ "	92		
Sardinië	5 "			
Peru, Geldl. 1854	4½ "			
Dito te Parijs				
Ecuador, Oblig. 1855	1 "			
Venezuela, dito 6 pCt. thans	3 "	26 15/16	27 1/16	
Dito Uitgestelde	1 "			
Grenada, Obligatiën	3½ "	15⅞	16	
Dito Uitgestelde				
Mexiko dito	3 "	19¾		
Nrd-Amer., Ph. *Hope en C.*, Lr. A	"	96¼		
Dito dito	" B "			
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.			
Amerik. Bank-Aktiën				
Illinois Spoorweg-Aandeelen				
Dito Oblig. Constr. Bons	7 pCt.	82	82½	
Louisiana	5 "			
Griekenl., Obl. Geldl. 1825	5 "	3¾		

Handel-Maatschappij kontant —; dito Leening 1858 4 pCt. —; Russische Spoorweg volget. 22¾, 25; Hypotheek 4½ pCt. —; Fr. Oost. Spw. Oblig. bij Hope 3 pCt. —; 3 pc. Russen 65⅛, ½.

Nationale fondsen prijshoudend. Overigens sluit de markt in flaauwere stemming, inzonderheid voor Oostenrijksche fondsen.

[illegible] het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 2½ pCt., [illegible]

VOORLOOPIG BERIGT DER BEURS van 8 September, tot 3 ure.

Nederl. Werkel. Schuld à 2½ pc. 64⅞; Aand. Handel-Maatsch. —; Spanje, Binnenl. 3 pc. 43; Rusl., Obl. bij Hope en Co. 5 pc. 105⅝, Cert. bij Stieglitz 1855, 6de serie 5 pc. 101⅝, Oostenrijk, Met. 5 pc. 58⅜, dito Rente Amst. 5 pc. —, dito Nationale 1854 5 pc. 62⅛, dito 2½ pc. 30⅝.

Wisselkoers.

2/m. Parijs	*f* 55 9/16	2/m. Livorno	*f* 38¼
Zigt "	" 56 1/16	" Napels	" 79
2/m. Bordeaux	" 55⅛	3/m. Petersburg	" 169
½/m. "	" 55⅝	6/w. Weenen	" 97
3/m. Madrid	" 238	" Augsburg	" 99
" Cadix	" 240	" Frankfort	" 99¾
" Sevilië	" 237	2/m. Hamburg	" 35¼
" Bilbao	" 237	Zigt "	" 35 7/16
" Lissabon	" 40⅜	2/m. Londen	" 11.65
" Porto	" 40¼	Zigt "	" 11.72½
2/m. Genua	" 45¼	Rotterdam	" ¼

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 7 Sept. België 2½ pc. 56p; 4½ pc. 98¼g Metal. 62⅛p; Nation. 66⅛; Spanje 1½ pc. 33¾g; 3 pc. 44p.

PARIJS, 7 Sept. Rente kont. 4½ pc. 98.25, in liq. 3 pc. 69.10; op tijd 3 pc. 68.85; Credit mobilier 817.50; Fr.-Oost. Spoorw. 551,25; Russ. Spoorw.-Aktiën 500; Spanje 1½ pc. 34⅛; 3 pc. 43¼; Passive 10½; Cred. Spanje 272.50; Rom. Leening —.—.

MADRID, 2 Sept. Spanje 3 pc. 48.55; 1½ pc. 33.70.

LONDEN, 7 Sept. Cons. 95⅝ a ¾; Braz. 5 pc. —; 3 pc. Mexiko 20⅞ a 21; 4½ pc. Peru —, 3 pc. id. —; 4½ pc. id. doll. bonds —; Grenada uitgest. 17 a 17¼; id. werkelijke 4⅞ a 5⅜ 5 pc. Venez. 28 a 28¼; 2½ pc. id. 15 a 15¼; 3 pc. Port. 45½ a 46½; 3 pc. Spanje 46¼ a 46½; 1½ pc. id. 34 a 34¼; Coupons 4¼ a ½; Passive 10½ a 11; 4½ pc. Russen 98 a 99; 5 pc. id. 111 a 112; 2½ pc. Holland 64 a 65; 4 pc. id. — a —; Illinois Shares 62 a 64; id. 7 pc. Oblig. 78 a 80; Sardinië 85½ a 86½; Ecuador —.

WEENEN, 7 Sept. Met. 5 pc. 75.40; Nat. 79.60; Loten 1854 4 pc. 109.50, Bank-Aktiën 900; Noord-Baan-akt. —.—; Credit Anst. 214.60; O.-Fr. Spoorw.-akt. 260.60, Lomb. Venetiaans. —.—, Nieuwe —.—; Wissel op Londen 3/m. 11.85; Goud 18¾; Zilver 17¼.

BERLIJN, 7 Sept. Metalliek 5 pc. 62¾; Nationale 66¾, Stiegl. 5de serie 100½; 6de id. 107½; Rusland 5 pc. —, Pruiss. Staats. 4½ pc. —; id. Nieuwe 5 pc. 103¾; Fr. Oost. Spoorw. 145; Credit —; Wissel op Londen 3/m. 6 th. 19, Parijs —, Hamburg —, Amst. zigt 142⅛, 2/m. 141½, Weenen —, Petersburg 98, Diskonto —.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 4 Sept.

Tarwe in een doen: 129 ℔ ger. b. Poolsche *f* 255; 132 ℔ j. b. dito *f* 305; 129 ℔ n. Geldersche *f* 250.

Rogge prijshoudend: 124, 125, 126, 128 ℔ Pruiss. *f* 178, *f* 180, 182, 188; 118 ℔ Petersb. *f* 164; 117 ℔ dito *f* 160.

Garst *f* 3 hooger: 104 ℔ j. Vriessche Winter *f* 150.

Boekweit onveranderd: 118 ℔ Holst. *f* 166.

Koolzaad: Koningsb. Rubs 53 Koningsb. 50½ £. Op 9 vaten Olie te leveren: in April ek. 60½; Okt. 56½; Nov. 57 £. *Lijnzaad* traag: 108 ℔ Catania *f* 315. *Raapolie* op 6/w. *f* 35¼; Vliegend *f* 34 a 33¾; in Mei ek. *f* 35¼ a 35; Okt. *f* 33½; Nov. *f* 33¾; Dec. *f* 34. *Lijnolie* op 6/w. *f* 34½; Vliegend *f* 33¼; in Maart, April en Mei ek. *f* 32¾; Okt. en Nov. *f* 33; Dec. *f* 32¾. *Hennepolie* op 6/w. *f* 37½; Vliegend *f* 36¼.

SCHIEDAM, 7 Sept. Rogge. Verkocht: 146/2 ℔ n. Arch. *f* 168 kt. bij partij. — Gerst: 129/2 ℔ Libau *f* 168 3 m. — Moutwijn *f* 14.75; Jenever *f* 20,25; Amst. Proef *f* 21,50 per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting. Spoeling *f* 0,50 per ketel.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 7 Sept. Groot, Twee Zusters, Londen.
VLIE, 5 Sept. Aggen, Louisa Helena, Petersburg.
HELVOET, 7 Sept. Wilson, Rebecca, Poole.
BROUWERSHAVEN, 7 Sept. Venema, Annachien en Jantje, Alicante.

UITGEZEILD:

TEXEL, 7 Sept. Hofkamp, Emma, Londen, is uit zee teruggekomen.
VLIE, 6 Sept. Nissen, Fides, Londen.
HELVOET, 7 Sept. Earl of Auckland (st.), Londen.

Advertentiën.

GETROUWD: AUGUSTE HOOREMAN, van *Gent*,
en
LISETTE DRIESSEN.
AALTEN, 7 September 1859. (1797)

(1795) Tegen 1° Januarij aanst. wordt gevraagd, een geroutineerd **Reiziger** in **Manufacturen** van de R. C. Godsdienst en voorzien van goede getuigschriften. Adres met eigenhandige, vrachtvrije brieven onder Letter C. Postkantoor te Roermond.

Pensionnaat voor **JONGE JUFVROUWEN** te *Roermond*, onder de leiding der Religieuzen *Ursulynen*. Het onderwijs omvat alles, wat tot eene godsdienstige, beschaafde en grondige opvoeding behoort. Het kostgeld bedraagt *f* 150 per jaar. De wederopening der klassen is bepaald op den 3 Oktober eerstk. (1794)

Real u. Provincial Gewerbe Schule

zu Münster in Westphalen.

Deze inrigting heeft bijzonder ten doel om **Jongelingen**, die zich aan de vakken van **Koophandel**, **Werktuigkunde** en **Nijverheid** willen toewijden, zonder hoogere studiën te maken, eene grondige en zakelijke opleiding te verschaffen, terwijl zij tevens op de zedelijke en godsdienstige ontwikkeling harer leerlingen ten stipste let.

De Winter-Cursus wordt op Donderdag den 29 September geopend.

Ondergeteekende verzoekt vriendelijk, dat de nieuwe Leerlingen, die wenschen ingeschreven te worden, zich op Woensdag den 28 September aanmelden: op deze en op de voorafgaande dagen zal hij zich gaarne met het geven der noodige informatiën belasten en tot het onderkomen bij goede familiën behulpzaam zijn.

MÜNSTER, 8 September 1859. MÜNCH, Director.
(1798)

Bij den Uitgever dezer Courant is verkrijgbaar:

Het inmaken, Droogen en Conserveren van alle mogelijke Groenten; het vervaardigen van vele Zuren en Compôten:

Alsmede de wijze van toebereiding van Spijzen, zoo voor het *dagelijks leven* als bij *Feesten*, vindt men in den *derden aanzienlijk vermeerderden druk* van

Van Hemerts, Nieuw, Volledig

HANDBOEK DER KOOKKUNST.

Duizende Exemplaren zijn hiervan in korten tijd verkocht. Het bevat in 400 compres gedrukte bladzijden, 1200 Recepten voor de Keuken en het Huishouden, en kost slechts . . *f* 1.20.

Nieuw Burger Keukenboek. Voorschriften voor het gereedmaken van alle geregten, die hier te lande voor de huishoudelijke tafel verlangd worden, 13e druk . . . . *f* 0.75.

Bij bovengenoemden is mede gedrukt en verkrijgbaar:

Algemeene Geschiedenis ten dienste der Katholijke jeugd, door J. ANNEGARN. Uit het Hoogduitsch vertaald door een R. K. Pastoor.
1e Deel OUDE GESCHIEDENIS. Van de Schepping der wereld tot aan de Volksverhuizing.
2e Deel. DE MIDDELEEUWEN. Van de Volksverhuizing tot aan de ontdekking van Amerika.
3e Deel NIEUWE GESCHIEDENIS. Van de ontdekking van Amerika tot op onze dagen 1851,
De 3 deelen te zamen . . . . *f* 3.25

Troost voor Zieken en Lijdenden, door P. J. HESSEVELD, R. K. Pr., met 3 platen op Chineesch papier, benevens een fraaije voortitel. Prijs . *f* 1.25

H. J. C. VAN NOUHUYS. **De Wapensmid en zijn Zoon.** Met 7 platen van EDUARD DUJARDIN, 2 deelen . . . . *f* 2.50.

J. J. VAN DER HORST. **Nederlandsche Verhalen**, vercierd met 4 koper-etsen van J. van Dijck *f* 0.80.

J. A. ALBERDINGK THIJM. **Mejufvrouw Leclerc.** Iets uit de jongste „oude tijd", met een plaatje van Dujardin . . . . *f* 0.60.

— — **Geertruida van Oosten.** Geschiedenis van een Delftsch Begijntjen, uit de XIVe eeuw, met twee platen van Ed. Dujardin . *f* 0.60.

— — **Magdalena van Vaernewyck.** Eene ware geschiedenis, beschreven door PAUWELS FORESTIER BUIKSLOOTER, met een plaatje van Ed. Dujardin. . . . . *f* 0.60.

Een Lees- en Zangboekjen voor de Jeugd, uitgegeven door J. A. ALBERDINGK THIJM. 50 Cts.

W. J. F. NUYENS. **De laatste Dochter der Hohenstaufen** en andere gedichten . . . *f* 0.80.

Callista, eene schets uit de derde eeuw, door JOHN HENRY NEWMAN DD. Met eene fraaije titelplaat *f* 2.10.

De Godvruchtige Dienstmaagd, of dagelijksche Oefeningen in al hare werken, benevens gewigtige waarschuwingen aangaande de pligten van knechten en dienstmaagden. Zeer dienstig voor alle Christenen. Prijs . . . . *f* 0.10

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN Drukker en Uitgever.